

Uwagi LV COSAC

Haga, 12–14 czerwca 2016 r.

1. Sposoby kontroli parlamentarnej

1.1 COSAC z zadowoleniem przyjmuje fakt, przedstawiony w 25. raporcie półrocznym COSAC, że parlamenty narodowe pragną odgrywać aktywną rolę na szczeblu UE przy pełnym poszanowaniu obecnie obowiązujących traktatów. COSAC zauważa ponadto, że do najważniejszych działań parlamentów narodowych w zakresie kontroli parlamentarnej UE należy nadzór nad rządami, kształtowanie polityki, jak również działanie jako forum publiczne i angażowanie się w aktywną wymianę z innymi parlamentarni narodowymi.

Z tego względu COSAC zachęca rządy krajowe, jak również odpowiednie instytucje UE, do ułatwiania realizacji, wspierania oraz uwzględniania w możliwie największym stopniu i tam, gdzie to właściwe, spełnienia ambicji parlamentów na szczeblu UE.

1.2 COSAC podkreśla, że większość parlamentów narodowych wymienia informacje na temat dialogu politycznego i uwag z zakresu pomocniczości w odniesieniu do projektów [aktów prawnych] UE. COSAC zachęca parlamenty do wykorzystywania wszystkich dostępnych kanałów do wymiany informacji pomiędzy sobą, również na temat wdrażania prawodawstwa UE, w celu podjęcia decyzji w sprawie stanowisk dotyczących *dossier* UE. COSAC wzywa parlamenty do dalszego poszukiwania nowych sposobów usprawnienia współpracy w tym obszarze.

1.3 COSAC wzywa parlamenty przyszłych prezydencji [sprawujących przewodnictwo] w każdej pierwszej połowie roku do sporządzenia, z pomocą Sekretariatu COSAC, corocznego przeglądu priorytetów parlamentów na podstawie programu prac Komisji w oparciu o dane otrzymane z każdego parlamentu narodowego, w celu przekazania go wszystkim parlamentom/izbom i instytucjom UE.

1.4 COSAC zauważa, że roczny przegląd priorytetów parlamentarnych mógłby przyczynić się do wzmocnienia współpracy pomiędzy parlamentami narodowymi a Parlamentem Europejskim w odniesieniu do wybranych dossier legislacyjnych. COSAC wyraża pragnienie, aby parlamenty, które wyrażają taką chęć, mogły współpracować, na przykład, podczas przygotowywania kontroli parlamentarnej prawodawstwa UE. W tym celu zachęca się parlamenty na przykład do eksperymentowania z nowymi sposobami współpracy i wymiany informacji dotyczącymi kontroli parlamentarnej jednego lub dwóch wybranych projektów lub polityk UE, ułatwionych w miarę możliwości w ramach COSAC.

1.5 COSAC z zadowoleniem przyjmuje zamierzenia Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji Europejskiej związane z programowaniem rocznym, zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa. COSAC zachęca wszystkie instytucje UE do dzielenia się informacjami i do aktywnej dyskusji z parlamentami narodowymi na temat programowania rocznego.

1.6 COSAC zauważa, że Komisja zmniejszyła liczbę projektów zapowiadanych w programie pracy, ale ogólna liczba projektów wzrosła. COSAC podkreśla, że realistyczne formułowanie programów rocznych przez instytucje UE mogłoby umożliwić parlamentom narodowym optymalne wypełnianie ich ról i obowiązków.

2. Sprawozdawcy

2.1 COSAC zauważa, zgodnie z zapisami Dwudziestego piątego raportu półrocznego COSAC, że nie wszystkie parlamenty wyznaczają sprawozdawców w odniesieniu do *dossier* związanych z UE i że parlamenty przyjęły różne zasady i praktyki w przypadku korzystania ze sprawozdawców.

2.2 COSAC z zadowoleniem przyjmuje aktywną wymianę informacji pomiędzy sprawozdawcami parlamentarnymi na temat *dossier* UE i zachęca parlamenty do dalszego rozwijania tej aktywnej wymiany w celu usprawnienia kontroli parlamentarnej w ramach parlamentów.

3. „Żółta kartka” i „zielona kartka” (pogłębiony dialog polityczny)

3.1 COSAC ponownie wskazuje na uwagi LIV COSAC w Luksemburgu dotyczące procedury „żółtej kartki” (pkt 4) i potrzebę poprawy bez zmiany traktatu. COSAC wzywa również ponownie Komisję Europejską do rozważenia wyłączenia niektórych okresów z 8-tygodniowego terminu. COSAC z zadowoleniem przyjmuje obecne wyłączenie okresu sierpnia i zachęca Komisję Europejską do dalszych działań w odpowiedzi na wyżej wspomniane wezwanie w ten sam sposób.

3.2 COSAC wspiera wysiłki Komisji Europejskiej na rzecz zapewnienia lepszej jakości i większej terminowości odpowiedzi na uzasadnione opinie i uwagi przekazywane przez parlamenty narodowe.

3.3 COSAC przyjmuje do wiadomości, że w sprawie projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 roku dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług [COM(2016) 128] parlamenty narodowe 11 państw członkowskich przyjęły uzasadnione opinie co stanowi 22 głosy, tym samym osiągnięto próg jednej trzeciej głosów wymagany do uruchomienia tzw. procedury żółtej kartki.

COSAC przypomina Komisji Europejskiej o jej zobowiązaniu do umacniania roli parlamentów narodowych, w tym poprzez "kształtowanie nowej formy partnerstwa z parlamentami narodowymi".

3.4 W odniesieniu do wprowadzenia „zielonej kartki” (pogłębiony dialog polityczny) COSAC przypomina uwagi LIV COSAC w Luksemburgu (pkt 5). COSAC zauważa, że parlamenty mają różne poglądy na temat zdefiniowania minimalnego progu wprowadzenia „zielonej kartki”, terminu uczestnictwa w „zielonej kartce” i ram czasowych finalizacji „zielonej kartki”.

3.5 COSAC z zadowoleniem przyjąłby kolejne inicjatywy w zakresie „zielonej kartki” ze strony parlamentów, które wyraża taką wolę, aby dalej kształtować i badać wykorzystanie tego instrumentu w ramach dialogu politycznego z Komisją, bez wprowadzania nowych procedur formalnych. Zachęca przyszłe prezydencje COSAC do kontynuowania wcześniejszych inicjatyw w tym zakresie i, po zebraniu większej ilości informacji na temat potencjału pogłębionego dialogu politycznego, do dążenia do przedstawienia wniosków COSAC m.in. na temat prognozy, terminu i ram czasowych dotyczących „zielonej kartki”.

4. Rozmowy trójstronne

4.1 COSAC zachęca parlamenty do wymiany informacji na temat rozmów trójstronnych, na przykład podczas posiedzeń międzyparlamentarnych lub pomiędzy sprawozdawcami, gdyż taką wymianę uważa się za użyteczne narzędzie usprawnienia kontroli parlamentarnej w sprawach UE.

4.2 COSAC z zadowoleniem przyjmuje Porozumienie międzyinstytucjonalne Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji w sprawie lepszego stanowienia prawa, w którym instytucje te uzgadniają zapewnienie przejrzystości procedur legislacyjnych w oparciu o odpowiednie przepisy prawne i orzecznictwo, w tym odpowiednie prowadzenie negocjacji trójstronnych.

4.3 COSAC z zadowoleniem przyjmuje również porozumienie tych trzech instytucji, że przekazywanie informacji parlamentom narodowym musi umożliwiać im pełne wykonywanie ich prerogatyw na mocy traktatów. COSAC wzywa zatem te trzy instytucje, jak również rządy krajowe, w ramach pełnionych przez nie funkcji, do przekazywania informacji na temat rozmów trójstronnych parlamentom narodowym i społeczeństwu.

5. Komunikowanie się w ramach COSAC

5.1 COSAC zauważa, że sesje plenarne COSAC oferują wyjątkową platformę wymiany poglądów i opinii na temat ważnych wyzwań dla polityki Unii Europejskiej. COSAC podkreśla znaczenie rozmów wysokiego szczebla podczas sesji plenarnych COSAC; takie dyskusje obejmowałyby aktualne informacje, wiedzę, a także wnosilyby wkład ze strony europejskich komisarzy.

COSAC zauważa również, że – jak wskazano w 25. raporcie półrocznym COSAC – większość parlamentów popiera dalsze usprawnienia sesji plenarnych w celu pozostawienia wystarczającej ilości czasu na nieformalne tworzenie sieci kontaktów. COSAC wzywa zatem przyszłe trojki COSAC do dalszego zapewniania wystarczających ram czasowych na debaty i dyskusje podczas sesji plenarnych, przy jednoczesnym pozostawieniu wystarczającej ilości czasu na nieformalną wymianę informacji pomiędzy delegatami.

6. Parlamente i praworządność

6.1 COSAC zauważa, że odpowiedzialność instytucjonalną za ochronę praw człowieka i ich wdrożenie do prawa krajowego, jak również za utrzymywanie i wspieranie praworządności i demokratycznych

rządów, ponoszą wspólnie parlament narodowy, władza wykonawcza i sędziowska, i jest ona osadzona w krajowych tradycjach konstytucyjnych.

6.2 COSAC zauważa, że UE jest zbudowana na wspólnych wartościach, takich jak praworządność, demokratyczne rządy i prawa człowieka, określonych w traktatach i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, oraz że wiąże się to z obowiązkami dla każdego państwa członkowskiego UE, a jednocześnie zagrożenia dla tych wartości i ich naruszanie stanowią wspólny problem dla wszystkich, którzy podzielają te wartości i przestrzegają uzgodnionych zobowiązań i standardów.

6.3 COSAC podkreśla, że przestrzeganie zasad praworządności w Unii stanowi konieczny warunek wzajemnego uznania i zaufania pomiędzy państwami członkowskimi i pomiędzy państwami członkowskimi a Unią, który ma zasadnicze znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania Unii we wszystkich obszarach polityki.

6.4 COSAC wspiera inicjatywy mające na celu ustanowienie mechanizmów stałego dialogu na odpowiednich forach w odniesieniu do tych kwestii. Po ich uruchomieniu mechanizmy te mogą być pomocne przy omawianiu politycznie wrażliwych kwestii naruszeń praw człowieka i zagrożeń dla praworządności.

6.5 COSAC może służyć jako platforma na potrzeby takiego dialogu międzyparlamentarnego, który promowałby kulturę poszanowania praw człowieka, demokratyczne rządy oraz zasadę praworządności w Unii Europejskiej i państwach członkowskich, stanowiąca dopełnienie prac innych platform i zgromadzeń, takich jak Zgromadzenie Parlamentarne Rady Europy.

6.6 COSAC z zadowoleniem przyjmuje dialog na temat praworządności prowadzony pomiędzy państwami członkowskimi w Radzie Unii Europejskiej, którego celem jest wzmocnienie praworządności w UE i jej państwach członkowskich. COSAC odnotowuje sprawozdanie z własnej inicjatywy na podstawie art. 225 TFUE w sprawie ustanowienia unijnego mechanizmu demokracji, praworządności i praw podstawowych, które jest obecnie opracowywane w Parlamencie Europejskim, oraz z zadowoleniem przyjmuje informację o wymianie opinii z parlamentami narodowymi w tej sprawie.

6.7 COSAC podkreśla istotną i zwiększającą się rolę parlamentów w ochronie i wykonywaniu praworządności, demokratycznego zarządzania oraz praw człowieka. Parlamentey odgrywają ważną rolę ze względu na ich główną funkcję, którą jest stanowienie prawa, w rozliczaniu władzy wykonawczej z odpowiedzialności za wdrażanie i przestrzeganie na szczeblu krajowym uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym standardów i zobowiązań z zakresu praworządności i praw człowieka, oraz we wzmacnianiu legitymizacji demokratycznej i odpowiedzialności w odniesieniu do zasad praworządności i standardów praw człowieka.

6.8 COSAC podkreśla znaczenie współpracy parlamentów narodowych ze społeczeństwem w ramach monitorowania i ochrony wartości, standardów i zobowiązań z zakresu praworządności, demokratycznego zarządzania oraz praw człowieka, np. przez dalsze działania w odniesieniu do zaleceń wydawanych w ramach międzynarodowych mechanizmów ochrony praw człowieka, jak również sprawozdań i zaleceń

wydawanych m.in. przez krajowe instytucje zajmujące się ochroną praw człowieka, organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie.

6.9 Jako że praworządność, demokratyczne zarządzanie i prawa człowieka zasługują na ciągłą uwagę, COSAC zachęca parlamenty narodowe do ciągłego poświęcania uwagi zasadom praworządności, demokratycznego zarządzania oraz prawom człowieka w ramach ich prac oraz do angażowania się w dialog krajowy i międzynarodowy na temat tych wartości, jak również do wspierania tego dialogu. Najlepsze praktyki, listy kontrolne z innych parlamentów, jak również wspólne standardy i wytyczne opracowane przez takie organy jak Rada Europy powinny dostarczać wskazówek i być dalej rozwijane.

7. Dyplomacja parlamentarna w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa

7.1 COSAC zauważa, że – jak wskazano w 25. raporcie półrocznym COSAC – wszystkie parlamenty angażują się w dyplomację parlamentarną, w większości przypadków, aby wspierać wartości podstawowe (demokracja, praworządność i prawa człowieka), w celu zwiększenia wzajemnego zrozumienia pomiędzy państwami oraz wymiany informacji i doświadczeń.

7.2 COSAC z zadowoleniem przyjmuje działania w ramach dyplomacji parlamentarnej wnoszące wkład w europejską politykę sąsiedztwa w celu pogłębienia stosunków, zwiększania współpracy i wzmocnienia partnerstw UE z państwami sąsiadującymi od wschodu i południa, aby wspierać i promować pokój, bezpieczeństwo i dobrobyt.

7.3 COSAC uznaje, że dzięki rozwijaniu kontaktów parlamentarnych parlamenty jako instytucje i parlamentarzyści mogą wspierać parlamenty państw sąsiednich w procesie przekształceń, aby budować porozumienie pomiędzy skonfliktowanymi stronami i wyrażać obawy lub wspierać uniwersalne wartości w sposób, który może być niedostępny dla tradycyjnej dyplomacji. COSAC zachęca zatem parlamenty do kontynuowania zaangażowania w dyplomację parlamentarną jako uzupełniającą formę dyplomacji w stosunku do tradycyjnej dyplomacji w obszarze europejskiej polityki sąsiedztwa.

7.4 Aby poprawić efekty dyplomacji parlamentarnej i lepiej zrozumieć różnice w praktycznym działaniu parlamentów, COSAC zachęca wszystkie parlamenty do wymiany najlepszych praktyk w tym obszarze jak również do regularnej wymiany informacji i wzajemnych wizyt w państwach objętych europejską polityką sąsiedztwa.

7.5 COSAC zachęca ponadto parlamenty do współpracy i wymiany informacji pomiędzy sobą, jak również z Parlamentem Europejskim i władzą wykonawczą w celu zwiększenia spójności w obszarze dyplomacji parlamentarnej, w szczególności w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa.

8. Migracje

8.1 COSAC podkreśla znaczenie wdrożenia europejskiego programu w zakresie migracji, przy jednoczesnym poszanowaniu praw człowieka oraz wszystkich międzynarodowych traktatów i konwencji, podkreśla także wysiłki podejmowane w celu poradzenia sobie z pierwotnymi przyczynami przepływu uchodźców i migrantów, oraz konieczność wdrożenia krótkoterminowych i długoterminowych

priorytetów poprzez wzmocnienie nacisku na zewnętrzny wymiar migracji w duchu partnerstwa z krajami pochodzenia i tranzytu. W związku z tym, COSAC wzywa do zorganizowanej strategii w sprawie zewnętrznego wymiaru polityki migracyjnej UE, mającej na celu rozwój i stabilizację sytuacji w krajach pochodzenia migrantów.

COSAC uznaje potrzebę solidarności z państwami członkowskimi w obliczu bezprecedensowego przepływu uchodźców i migrantów.

COSAC z zadowoleniem przyjmuje dążenie Komisji do zreformowania wspólnego europejskiego systemu azylowego, w szczególności odnotowuje znaczne przekształcenie rozporządzenia dublińskiego.